

သုခမိန်လှိုင်၏ အငြိမ့်ကဗျာအစီအစဉ်ကို စိစစ်လေ့လာခြင်း

ခင်မာသက်*

စာတမ်းအကျဉ်း

ဤစာတမ်းသည် ခေတ်ပေါ်(မော်ဒန်)ကဗျာတစ်ဦး၏ ကဗျာအတွေး၊ ကဗျာအလှနှင့် ကဗျာ ကျေးဇူးကို လေ့လာဖော်ထုတ်ကြည့်သော စာတမ်းတစ်စောင် ဖြစ်ပါသည်။ ခေတ်ပေါ် ကဗျာဖန်တီးသူနှင့် ခေတ်ပေါ်ကဗျာခံစားသူတို့၏ ကြားရှိ နားလည်ခံစားမှုအကွာအဝေးကို စိစစ်ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ကဗျာအလှနှင့် ကဗျာကျေးဇူးများ ပေါ်လွင်လာမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။ ဤယုံကြည်ချက်ဖြင့် သုခမိန်လှိုင်၏ အငြိမ့်ကဗျာအစီအစဉ်ကို ခေတ်ပေါ်ကဗျာဆိုင်ရာ သဘောတရားစာအုပ်စာပေများနှင့် ချဉ်းကပ်၍ စိတ်လေ့လာ တင်ပြထားပါသည်။ ဤစာတမ်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ပေါ်လွင်လာစေရန် (၁) အငြိမ့်ကဗျာအစီအစဉ်များနှင့် ကဗျာအတွေး (၂) အငြိမ့် ကဗျာအစီအစဉ်များနှင့် ကဗျာပန်းတိုင် (၃) အငြိမ့်ကဗျာ အစီအစဉ်များနှင့် ကဗျာဖတ်သူတို့၏ အဆက်အစပ် ဟူ၍ ကဏ္ဍများခွဲ၍ ဤစာတမ်းကို ပြုစုထားပါသည်။ ဤစာတမ်းသည် ခေတ်ပေါ်ကဗျာ (မော်ဒန်) ကဗျာ အဆင့်ဆင့် ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်လာပုံကို သုတေသန ပြုလိုသူများအတွက် အကျိုးတစ်စုံတရာပြုမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

သော့ချက်ဝေါဟာရများ - ကဗျာအတွေး၊ ကဗျာပန်းတိုင်၊ ကဗျာကျေးဇူး၊ ကဗျာအလှ၊ ဖန်တီးမှု၊ စိတ်ကူးဉာဏ်။

နိဒါန်း

သုခမိန်လှိုင်သည် ခေတ်ပေါ်(မော်ဒန်)ကဗျာလောက၌ထင်ရှားသော အနုပညာဖန်တီးသူတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ ခေတ်ပေါ်ကဗျာ ဖန်တီးသူများအနက် ထင်ရှားသူတစ်ဦးလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ထင်ရှားသော ခေတ်ပေါ်ကဗျာဆရာတစ်ဦး၏ကဗျာများကို စိစစ်လေ့လာခြင်းအားဖြင့် အနုပညာဖန်တီးသူ၏စေတနာနှင့် ရပ်တည်ချက်ကို လေးစားဖွယ် တွေ့မြင်နိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။ ဤယုံကြည်ချက်၏ ပဲ့ကိုင်မှုဖြင့် သုခမိန်လှိုင်၏ ခေတ်ပေါ်ကဗျာများကို အာရုံစိုက်ခဲ့ပါသည်။ သူ့ကဗျာများကို အာရုံစိုက်၍ လေ့လာမိရာမှ သုတေသနပြုလိုစိတ်များ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ခေတ်ပေါ်ကဗျာများသည် ကဗျာဖန်တီးသူ၏ စိတ်ကူးဉာဏ်နှင့်အတွေးတို့ အချိုးညီမှုကြောင့် ကဗျာအတွေး၊ ကဗျာအရသာ၊ ကဗျာအလှ၊ ကဗျာကျေးဇူးများ ရုပ်လုံးကြွသက်ဝင် လှုပ်ရှားလာသည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ ခေတ်ပေါ်ကဗျာဖန်တီးသူနှင့် ခံစားသူ

* ပါမောက္ခ၊ ဌာနမှူး၊ မြန်မာစာဌာန၊ စစ်တွေတက္ကသိုလ်

အတွေ့အကြုံ ထပ်တူကျလာသည်နှင့်အမျှ ကဗျာအလှများ ရှင်သန်နေမည်ဟူသော အချက်သည် ဤစာတမ်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုရည်ရွယ်ချက်ကို ပေါ်လွင် လာစေရန် သုခမိန်လှိုင်၏အငြိမ့်ကဗျာအစီအစဉ်ကို လေ့လာစိစစ်တင် ပြခြင်းဖြစ်ပါ သည်။ အလေ့လာခံစာပေနယ်အဖြစ် သုခမိန်လှိုင်၏အငြိမ့်ကဗျာ(၂၆)ပုဒ်ကို သတ်မှတ် ထားပါသည်။ စာပေအတွင်းလေ့လာမှု တစ်ခုဖြစ်သော အပိတ်စနစ်^၂ နှင့် အပွင့်စနစ်^၃ တို့မှ စိစစ် လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။ ဇော်ဂျီ၊ မြဇင်၊ မောင်ခင်မင်(ခနုမြူ)၊ ဒဂုန် တာရာ၊ မောင်သာနိုး၊ ဇော်ဇော်အောင်၊ သစ္စာနီ၊ မျိုးသန့်၊ စသည့် ပညာရှင်များ၏ သဘောတရား စာအုပ်များနှင့် ချဉ်းကပ် လေ့လာ တင်ပြထားပါသည်။

၁။ သုခမိန်လှိုင်၏ဘဝနှင့်စာပေ

သုခမိန်လှိုင်သည် ခေတ်ပေါ်ကဗျာများထဲမှ အောင်မြင်သူ၊ ထင်ရှားသူတစ်ဦး ဖြစ်သည်သာမက တေးရေးဆရာတစ်ဦးလည်း ဖြစ်ပါသည်။ သိဒ္ဓတ္ထလှိုင်ဟူသော ကလောင်အမည်ဖြင့် တေးသီချင်းအချို့ကို ရေးခဲ့သည်ဟု သိရပါသည်။ အမည်ရင်းမှာ ဦးအောင်မင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပြည်မြို့၌ မောင်ချောနွယ်၊ ခင်ဝမ်း၊ သုခမိန်လှိုင်တို့ကို ခြင်္သေ့ကြီးသုံးကောင်ဟု အသိများပါသည်။ ရုပ်ရှင်တေးကဗျာ၊ ရွက်နုဝေ၊ မဟော သဇာ၊ ချယ်ရီ၊ သရဖူ စသည့် မဂ္ဂဇင်းများတွင် ခေတ်ပေါ်ကဗျာများကို ရေးဖွဲ့ခဲ့ပါ သည်။ “အားလုံးပီကာဆို”၊ “ဝေလငါးကဗျာ” စသည့် ကဗျာစာအုပ်များ ထုတ်ဝေခဲ့ ပါသည်။ ယခုအခါ၌ စိတ်ကူးချိုချို စာပေက သုခမိန်လှိုင်၏ကဗျာများကို စုပေါင်း၍ ကဗျာပေါင်းချုပ်အဖြစ် “ရာဇဝင်” ဟု အမည်ပေးပြီး ၂၀၁၄ ခုနှစ်က ထုတ်ဝေခဲ့ပါ သည်။ ကဗျာအပုဒ်ရေပေါင်း (၂၄၆)ပုဒ် ပါဝင်ပါသည်။ သုခမိန်လှိုင်၏ကဗျာများကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ထားသော ကဏ္ဍလည်း ပါဝင်ပါသည်။ အသက် (၂၂)နှစ်အရွယ်မှ စ၍ မြန်မာကဗျာလောကထဲသို့ ရောက်ရှိလာသော သုခမိန်လှိုင်သည် ယခုအခါတွင် စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊ ဦးဖိုးလမ်း၌ နေထိုင်လျက်ရှိပါသည်။

၂။ အငြိမ့်ကဗျာအစီအစဉ်များနှင့် ကဗျာအတွေး

အငြိမ့်ကဗျာအစီအစဉ်များသည် သုခမိန်လှိုင်၏ ခေတ်ပေါ်ကဗျာလက်ရာများ ဖြစ်ပါသည်။ ကဗျာဆရာ၏ အသက်(၆၀)ပြည့် မွေးနေ့လက်ဆောင်အဖြစ် ရေးစပ်

^၁ Interistic study
^၂ closed system
^၃ opened system

သီကုံးထားခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ အငြိမ့်ကဗျာအစီအစဉ်များသည် သုခမိန်လှိုင်၏ဘဝ၌ ထူးခြားသော ကဗျာမှတ်တိုင်တစ်ခုဟု ဆိုချင်ပါသည်။ ကဗျာဆရာသည် ဖော်ပြပါကဗျာများကို ဩဂုတ်လ၊ ၃၁၊ ၂၀၀၈ ခုနှစ် တစ်ညတည်း ရေးခဲ့သည်ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။

သုခမိန်လှိုင်က အငြိမ့်ကဗျာများ ရေးစပ်ရခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ကဗျာပန်းတိုင်ကို “နည်းနည်းပါးပါး” (စာ-၁၂၂) “ထိုသုံးပါး” (စာ-၁၂၃) “စိတ်ညစ်တာတွေ” (စာ-၁၁၉)၊ “အကောင်းဆုံးတွေ” (စာ-၁၁၈)၊ “စူပါမင်းမပျံတဲ့ နေ့တွေ” (စာ-၁၁၆)စသည်တို့ ကဗျာများတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

သုခမိန်လှိုင်က “စူပါမင်းမပျံတဲ့နေ့တွေ” ကဗျာကို -
“အငြိမ့်ရှိတယ်
မုသားမပါ လင်္ကာမချော
ကျွန်တော်မညာပါဘူး
စူပါမင်းလိုပျံပြမယ်.....
လူဆိုးတွေကိုထိုးပြမယ်.....
ပျော်နေတဲ့ရယ်မောစရာတွေ
ပြန်ရှာပေးချင်တာပါ
“ဒါက စူပါမင်းထက်အရေးကြီးတယ်”

ဟု ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။ ကဗျာဖတ်သူကို သူပေးချင်သော သတင်းစကားဖြစ်ပါသည်။ ဤ သတင်းစကားသည် ခေတ်ပေါ်ကဗျာဆရာတစ်ဦး၏ ကဗျာပန်းတိုင်ဖြစ်ရာသည်။ ကဗျာ စေတနာကို “စိတ်ညစ်တာတွေ”^၂ ကဗျာတွင်လည်း တွေ့နိုင်ပါသည်။

“အငြိမ့်ရှိတယ်
မင်းစိတ်ညစ်တာတွေမပြောနဲ့
အငြိမ့်ရှိတယ်
ငါ
စိတ်ညစ်တာတွေမပြောဘူး
အငြိမ့်ရှိတယ်
မင်းကြားတဲ့ပြက်လုံးတွေ ငါ့ကိုပြောပါ
အငြိမ့်ရှိတယ်

ငါကြားတဲ့ပြက်လုံးတွေမင်းကိုပြောမယ်
 အငြိမ့်ရှိတယ်
 စိတ်ညစ်တာတွေ မပြောကြေး”

ထို့နောက်သုခမိန်လှိုင်က “နည်းနည်းပါးပါး” ကဗျာတွင် သူ့ဆန္ဒကို ပွင့်လင်းစွာ ထုတ်ဖော် သီကုံးထားပါသည်။ သီကုံးထားပုံမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

“အငြိမ့်ရှိတယ်
 ကျွန်တော်ဒီလိုကဗျာဖွဲ့တယ်
 အများကြီး မရည်ရွယ်ပါဘူး
 နည်းနည်းပါးပါး ပျော်ရုံလောက်ပါ
 နည်းပါးပါး လွမ်းရုံလောက်ပါ
 ဒါမှ
 တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် ကူညီနိုင်မှာလေ”

ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။ “ပျောက်နေတဲ့ ရယ်မောစရာတွေ ပြန်ရှာပေးချင်တာပါ။ ဒါက စူပါမင်းထက် အရေးကြီးတယ်” “စိတ်ညစ်တာတွေမပြောကြေး” “ဒါမှ တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် ကူညီနိုင်မှာလေ” စသည့် ကဗျာအဆုံးများသည် ကဗျာဆရာ ညွှန်းဆိုသော ကဗျာပန်းတိုင်များ ဖြစ်ပေသည်။ ပြင်ပအဆက်အစပ် သဘောအရ ကဗျာရေးစပ်ပြီး ချိန် ၂၀၀၈ ခုနှစ်သည် မြန်မာနိုင်ငံ၌ နိုင်ငံရေး အပြောင်းအလဲတစ်ခုအတွက် လုံးပန်းနေကြချိန် ဖြစ်သည်။ နာဂစ်မုန်တိုင်းဒဏ်ကိုလည်း တစ်တိုင်းပြည်လုံးနီးပါး ခံစားနေရသည်။ မြန်မာပြည်သူတို့သည် ဤအကျပ်အတည်းတို့ကြောင့် ထူးခြားသော ပြောင်းလဲမှုကို ဆန္ဒရှိခဲ့ဖူးသည်။ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် အကူအညီများ လိုအပ်နေချိန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤနောက်ခံကို သိရှိထားမှသာ ကဗျာဆရာ၏ အငြိမ့်ကဗျာ အစီအစဉ်များသည် ရသမြောက်လာမည် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် သုခမိန်လှိုင်သည် အငြိမ့်ကဗျာအစီအစဉ်များကို ရေးဖွဲ့ရာ၌ သူ၏ ကဗျာပန်းတိုင်ကို ကဗျာခံစားသူအား ဖွင့်ပြောထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ကဗျာခံစားသူက အားထုတ်စရာမလိုတော့ဘဲ ကဗျာဆရာက ကဗျာပန်းတိုင်ကို မည်သို့မည်ပုံ ဖန်တီး တင်ပြသွားမည်နည်းဟူသော အတွေးစဉ်ဖြင့်သာ လေ့လာသွားမည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။

^၁ သုခမိန်လှိုင်၊ ၂၀၁၄၊ ၁၂၂

သုခမိန်လှိုင်သည် သူ၏ ကဗျာပန်းတိုင်သို့ ရောက်ရှိစေရန် သီကုံးထားသော ကဗျာ (၂၆)ပုဒ်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။ (၁) ပြန်လာပြီတွေ (၂) ရှိတယ် တွေ (၃) ရှိရာ ၃ (၄) စေ့စေ (၅) အငြိမ့်ရှိတယ် (၆) ရည်စားစကား (၇) သစ်ပြီ (၈) နောင်နှစ်ခါတန်ဆောင်မုန်း (၉) ခေတ်အငြိမ့် (၁၀) အားလုံးအသင့်ပြင် (၁၁) ကောင်မလေးရည်စား (၁၂) မင်းမောင် ကြီးအကြောင်း (၁၃) အငြိမ့်အကြောင်း စာ(၄) ကြောင်း (၁၄) ချစ်ကံခေ (၁၅) စူပါမင်းမပျံတဲ့နေ့တွေ (၁၆) မြို့မနှင့်အမာစိန်အငြိမ့် (၁၇) အကောင်းဆုံးတွေ (၁၈) စိတ်ညစ်တာတွေ (၁၉) ရည်စားစကား ၂(၂၀) အငြိမ့် ကြည့်မှာလား (၂၁) နည်းနည်းပါးပါး (၂၂) ထိုသုံးပါး (၂၃) ပြန်မလာအငြိမ့် (၂၄) ရက်စက်မှု (၂၅) ပြီးဆုံးခန်း (၂၆) ဟာလာဟင်းလင်း တို့ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါ ကဗျာများကို ကဏ္ဍများခွဲပြီး စုစည်းကြည့်လျှင်-

- (၁) ကဗျာရှင်၏ဆန္ဒနှင့် မျှော်မှန်းချက်ကို “ပြန်လာပြီတွေ”၊ “စေ့စေ”၊ “စူပါမင်းမပျံတဲ့နေ့တွေ”၊ “စိတ်ညစ်တာတွေ”၊ “ပြန်မလာအငြိမ့်” စသည့် ကဗျာများတွင် တွေ့နိုင်ပါသည်။
- (၂) အငြိမ့်၏အသက်သည် ပြက်လုံးဖြစ်၍ ကဗျာရှင်၏ ပြက်လုံးဆိုင်ရာ အတွေးအမြင်ကို- “ခေတ်အငြိမ့်”၊ “မြို့မနှင့်အမာစိန်အငြိမ့်”၊ “ရည်စား စကား” စသည့်ကဗျာများတွင် တွေ့နိုင်ပါသည်။
- (၃) ကဗျာရှင်၏ အငြိမ့်နှင့်ပတ်သက်သော အတွေးအမြင်များ ကဏ္ဍကို “ပြီးဆုံးခန်း”၊ “ဟာလာဟင်းလင်း”၊ “အငြိမ့်ကြည့်မလား”၊ “ခေတ် အငြိမ့်” စသည့် ကဗျာများတွင် တွေ့နိုင်ပါသည်။

သုခမိန်လှိုင်၏ အငြိမ့်ကဗျာ အစီအစဉ်အဖွဲ့အနွဲ့များသည် ဘာသာစကားအရ သာမက ကဗျာဖွဲ့စည်းပုံအရပါ နားလည်ရန် လွယ်ကူပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကဗျာရှင် သူ့အတွက် ခေတ်ပေါ်ကဗျာဆရာ ပေးသော ကဗျာအလှနှင့် ကဗျာကျေးဇူးကို အလွယ် တကူ ရှာဖွေခံစားကြည့်နိုင်သည်ဟု ယူဆပါသည်။ ထို့ကြောင့် သုခမိန်လှိုင်၏ ခေတ်ပေါ်ကဗျာများ ထင်ရှားသည့်အကြောင်းတွင် အထက်ဖော်ပြပါ အချက်တစ်ချက် ပါ ဝင်၍ “ကြိုးစားသူအဖို့ အောင်မြင်မှုရနိုင်မှာ မုချပါပဲ” ဟူသော ပညာရှင်များ၏ သုံးသပ်ချက်နှင့် ကိုက်ညီသည်ဟု တင်ပြချင်ပါသည်။

သုခမိန်လှိုင်၏ အငြိမ့်ကဗျာများ အစီအစဉ်ကို ဖော်ပြပြီးနောက် ခေတ်ပေါ် ကဗျာဆရာ (သုခမိန်လှိုင်)၏ အတွေးကို တင်ပြလိုပါသည်။ ကဗျာအတွေးနှင့်

° သာနိုး၊ မောင်၊ ၁၉၉၉၊ ၁၀၉။

ပတ်သက်၍ ပညာရှင်များ၏ ဖွင့်ဆိုချက်ကို ဦးစွာဖော်ပြလိုပါသည်။ “ကဗျာအတွေးဟု ခေါ်ဆိုနိုင်သော စိတ်ဖြစ်စဉ်သည် ဒိဋ္ဌလောက၊ စိတ်လောကကို စဉ်းစားဉာဏ်ဖြင့်သာ မကဘဲ စိတ်ကူးဉာဏ်ဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းမှ ပေါ်ပေါက်သည်။ အမှုကိစ္စသက်သက်သာ မဟုတ်တော့ဘဲ ခံစားမှုအာရုံနှင့်ပါ ယှဉ်တွဲ ပေါင်းစပ်ထားသော စိတ်အစဉ် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အာရုံခံစားမှုပါ ပါဝင်အောင် စိတ်ကူးဉာဏ်ကို အသုံးပြုထားသော စိတ် ဖြစ်စဉ်ကို ဖော်ကျူးချက်ကို ကဗျာအတွေးဟုခေါ်သည်ဟု မြဇင်က ထောက်ပြထား ပါသည်။

ကဗျာအတွေးသည် ကဗျာဖန်တီးသူဘက်မှာသာမက ကဗျာခံစားသူဘက်မှာ ပါ ဖြစ်ပေါ်စေတတ်ပါသည်။ ကဗျာခံစားသူက မိမိဖတ်ပြီးသော ကဗျာတစ်ပုဒ်၏ အလှနှင့်ကျေးဇူးဟူသော ကဗျာအရသာကို ပြည့်ပြည့်ဝဝ ခံစားရခြင်း ရှိမရှိခြင်းကို အတွေးစဉ်၌ ဖြစ်ပေါ်တတ်ပါသည်။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အတွေးစဉ်များတွင် ကဗျာရှင် နှင့် ပတ်သက်၍လည်းကောင်း၊ ထိုကဗျာရှင်၏ ကဗျာဖန်တီးပုံနှင့် ပတ်သက်၍ လည်းကောင်း ဆက်လက် စူးစမ်းလိုသော စိတ်အတွေးစဉ်များ၊ ဂယက်များ၊ အတွေး ကွန်ရက်များ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။ ကဗျာအတွေးများကို စိစစ်ကြည့်လျှင် ကဏ္ဍများစွာ ထွက်ပေါ်လာနိုင်ပါသည်။ “ကဗျာတစ်ပုဒ်ဖတ်ပြီးနောက် ကဗျာဖတ်သူထံတွင် သူ၏ စာပေအနုပညာ ကိုယ်ခံစွမ်းအား (ဖတ်အား၊ မှတ်အား) ရှိသလောက်၊ အာရုံခံစား နိုင်စွမ်း ထက်မြက်လျှင် ထက်မြက်သလောက် တစ်စုံတရာသော အာရုံခံစားမှုဖြစ်စေ၊ အာရုံခံစားမှုနှင့် တစ်ထပ်တည်းဖြစ်သော အတွေးတစ်စုံတရာဖြစ်စေ၊ တဖန် အာရုံ ခံစားမှုနှင့် မယှဉ်သော၊ ယှဉ်လျှင်လည်း ခံစားမှုငွေ့ငွေ့ကလေး ပါသည်ဆိုရုံမျှသာ ဖြစ်သော အတွေးသက်သက်ကိုဖြစ်စေ၊ အာရုံခံစားမှုနှင့် ယှဉ်သည်လည်းဖြစ်သော သို့မဟုတ် မယှဉ်သည်လည်းဖြစ်သော အနုပညာလက်ရာသက်သက်ကိုသာ နှစ်သက် ကြည်နူးသော စိတ်ဖြစ်စေ တစ်ခုခုဖြစ်ထွန်းလာတတ်သည်”^၁ ဟု ပညာရှင်များက ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

ခေတ်ပေါ်ကဗျာတစ်ပုဒ်၏ အာနိသင်ပြည့်ဝမှုသည် ကဗျာအနုပညာပစ္စည်း နှင့် ၎င်းကို ဖတ်ရှုခံစားသူတို့အပေါ်တွင် မူတည်နေရာ ဂယက်အနက်သည် ကဗျာ ဖတ်သူဖက်မှ ပါဝင်ခံစားဖြည့်စွက်နိုင်စွမ်းရှိသလောက် ကျယ်ပြန့်လေးနက် ထက်မြက် လာတတ်သော သဘောဖြစ်သည်^၂ ဟူသော အဆိုအရ သုခမိန်လှိုင်၏ အငြိမ့်ကဗျာ အစီအစဉ်များကို အထက်ပါအတိုင်း လေ့လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

^၁ မျိုးသန့်၊ ၂၀၁၇၊ ၈၂
^၂ ယင်း၊ ၆၅

၂။ သုခမိန်လှိုင်၏ အငြိမ့်ကဗျာအစီအစဉ်များနှင့် ကဗျာပန်းတိုင်

အနုပညာရှင်များသည် ပန်းတိုင်ကိုယ်စီ ရှိကြပါသည်။ မိမိတို့ဦးတည်ရာ ကဗျာခံစားသူများထံသို့ ပေးပို့ပုံချင်းသာ ကွဲပြားခြားနားတတ်ပါသည်။ သုခမိန်လှိုင် ၏ အငြိမ့်ကဗျာများသည် အငြိမ့်အနုပညာ၏ကဏ္ဍ မှေးမှိန်လာမည့်အခြေအနေကို ပြန်လည် အားကောင်းလာစေရန် အထူးရည်ရွယ်ထားဟန် ရှိပါသည်။ အငြိမ့်စာပေ ပုံသဏ္ဍာန်ကို လူးလွန်ကြည့်ခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ပုံရပါသည်။ အနုပညာခံစားမှုကို ပေးပို့ရာလမ်းကြောင်းတွင် အငြိမ့်၏အခန်းကဏ္ဍသည်လည်း မှတ်တိုင်တစ်တိုင်အဖြစ် တည်ရှိနေသည်ကို ပြန်လည် သတိထားမိစေရန်ဟူသော ခေတ်ပေါ်ကဗျာဆရာတစ်ဦး ၏ စေတနာကို လေးစားဖွယ် တွေ့ရှိရပါသည်။

မြန်မာလူမျိုးတို့သည် အငြိမ့်နှင့်ပတ်သက်၍ သမိုင်းစဉ်တစ်လျှောက် အတွေ့ အကြုံ များခဲ့သူများ ဖြစ်ပါသည်။ “ဇာတ်သမားလာလျှင် မှတ်သားစရာပါမည်။ ဇာတ်သမားပြန်လျှင် မှတ်သားစရာကျန်မည်” ဟူသော အဆိုအမိန့်လည်း ရှိသည်။ အငြိမ့်သည် အနုပညာခံစားသူတို့ကိုဆွဲဆောင်ရာ၌ အရေးပါပုံကို ပြန်လည်မြင်ယောင် လာစေရန် ရည်ရွယ်သော သုခမိန်လှိုင်၏ အငြိမ့်ကဗျာများကို အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ပရိသတ်၏ စိတ်ဝင်စားမှုနှင့် စိတ်အားထက်သန်မှုကို “သစ်ပြီ”^၁ ဟူသောကဗျာတွင် -

“အငြိမ့်ရှိတယ်၊ အငြိမ့်ရှိတယ်
မင်းသမီးကဘယ်သူလဲ
လူပြက်တွေကဘယ်သူလဲ
ဆိုင်းဆရာကဘယ်သူလဲ
တေးဆရာဘယ်သူလဲ
တစ်ခါမှမကြားဖူးဘူး
အသစ်တွေ
ဟာသစ်ပြီ
ဒီညကြည့်ဖြစ်အောင် ကြည့်မယ်”

ဟူ၍ ရေးသားထားပါသည်။ ပရိသတ်ကို ဆွဲဆောင်နိုင်၏။ ပရိသတ် စွဲလမ်းစေ သောအငြိမ့်တွင် အငြိမ့်မင်းသမီး၊ လူပြက်၊ ဆိုင်းဆရာ၊ တေးဆရာ တို့၏ ညီညွတ်မှု လိုအပ်ပါသည်။ အပေးအယူမျှရန် လိုအပ်ပါသည်။ ညီညွတ်မှုအားကို အငြိမ့်ကဗျာဖြင့်

^၁ သုခမိန်လှိုင်၊ ၂၀၁၄၊ ၁၁၁

မြင်သာစေလိုသော ကဗျာပန်းတိုင်သည် ပေါ်လွင်ပါသည်။ ပရိသတ်၏ တောင်းဆိုမှုကို ကဗျာဆရာက အသံဖြင့် ပုံဖော်ထားသည်ဟု ဆိုရပါမည်။ အသစ်ကို လိုလားကြောင်း တွေ့ရသည်။ မင်းသမီး၊ လူပြက်၊ ဆိုင်းဆရာ၊ တေးရေးဆရာ၊ အသစ်အသစ်များကို မျှော်လင့်တတ်ကြသည့်သဘောမှာ ပရိသတ်၏သဘာဝ ဖြစ်ပါသည်။ ဤသဘာဝကို မော်ဒန်ကဗျာဆရာက ထောက်ပြထားသည်ဟု ဆိုရပါမည်။ ဤကဗျာ၏ မူရင်းအဓိပ္ပာယ်သည် “အသစ်တွေ ဟာ သစ်ပြီ။ ဒီညကြည့်ဖြစ်အောင် ကြည့်မယ်” ဟူသော အညွှန်းပြုချက်အရ ပြောင်းလဲမှု ရှိလာသည်ဟု တင်ပြချင်ပါသည်။ မော်ဒန်ကဗျာဆရာ သုခမိန်လှိုင်က သူ့အမြင် သူ့အတွေးကို ဖွင့်ပြောထားခြင်းမရှိပေ။ ဖော်ပြထားခြင်းမရှိ “ ” များဖြင့် ကဗျာဖတ်သူကို အတွေးပေးထားသည်။ “ဟာ” အာမေဠိတ်အရလည်း ကဗျာဖတ်သူကို လှုံ့ဆော်ထားသည်။ ကဗျာဖတ်သူ၏ ခေတ်အမြင်၊ ခေတ်အတွေးအရ ဤကဗျာကို ဆက်စပ်ပြီး ကဗျာအရသာကို ဖော်ထုတ်ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် အငြိမ့်ကဗျာအစီအစဉ်များသည် သာမန်အငြိမ့်ကဗျာသက်သက်မဟုတ် သင်္ကေတအဖွဲ့တစ်ခုဖြစ်သည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ ခေတ်ပေါ်ကဗျာက သူ့ကဗျာပန်းတိုင်ကို တိုက်ရိုက်မပြော၊ ပရိသတ်ကိုအလုပ်ပေးထားသည်။ အတွေးပေးထားသည်။ ဤနည်းသည် ခေတ်ပေါ်ကဗျာများတွင် အတွေ့ရများသော အချက်တစ်ချက်ဖြစ်ပေသည်။ အညွှန်းပြုနှင့် အညွှန်းခံတို့၏ ဆက်စပ်မှုသည် ကဗျာဖတ်သူနှင့် ကဗျာဖန်တီးသူတို့၏ကြား ကွာခြားမှုပေါ်မူတည်၍ နီးခြင်း၊ ဝေးခြင်း၊ များ ရှိနိုင်သည်။ ထိုအခါ ကဗျာပန်းတိုင် ရောက်ခြင်း၊ မရောက်ခြင်းကိစ္စမှာလည်း ဆွေးနွေးစရာများ၊ စဉ်းစားစရာများ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။ မြန်မာ့လေ့တစ်ခုအနေဖြင့် ရွာလုံးကျွတ် အငြိမ့်ကြည့်ကြပုံကို “အားလုံးအသင့်ပြင်” အငြိမ့်ကဗျာတွင် တွေ့ရပါသည်။

“အငြိမ့်ရှိတယ်
 လှည်းနဲ့နွားပြင်
 အငြိမ့်ရှိတယ်
 ဖျာနဲ့စောင်ပြင်
 အငြိမ့်ရှိတယ်
 ကွမ်းအစ်နဲ့လက်ဖက်ပြင်
 အငြိမ့်ရှိတယ်
 ရေနွေးကြမ်းနဲ့မြည်းစရာပြင်
 အရီးလေးလည်းမကျန်စေနဲ့

ဘဒ္ဒေးလည်းမကျန်စေနဲ့
မိအေးလည်းမကျန်စေနဲ့
အငြိမ့်ရှိတယ်
နှလုံးသာပြင်”

ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။ အရွယ်မရွေး၊ ကျား၊ မလိင်မရွေး နှစ်သက်စွဲလမ်းသော အငြိမ့်၏ အနုပညာ၏ အတတ်ပညာကို ကဗျာဆရာ၏ ပန်းတိုင်သည် ရုပ်လုံးကြွလာသည်ဟု ဆိုရပါမည်။ အငြိမ့်ကြည့်ပြီး ရရှိလာမည့်နှလုံးသားကို အငြိမ့်၏အကျိုးကျေးဇူး ရလဒ် တစ်ခုအနေဖြင့် ဇာတ်ညွှန်းစာဆိုထားသည်ကို “အငြိမ့်အကြောင်း စာ ၎င်းကြောင်း” ကဗျာတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

“အငြိမ့်ရှိတယ်
မင်းသမီးလေးကိုတော့ ချစ်တယ်
လူပြက်ကြီးကိုတော့ ကျေးဇူးတင်တယ်
(အော်ပရာမှာ) ပုဏ္ဏားတွေကိုတော့ မုန်းတယ်”

ဟူသော အငြိမ့်ကဗျာတွင် ချစ်စရာတွေ့လျှင် ချစ်တတ်လာစေရန်၊ ကျေးဇူးတင်စရာ တွေ့လျှင် ကျေးဇူး တင်တတ်စေရန်၊ မုန်းစရာတွေ့လျှင် မုန်းတတ်စေရန် လိုပါသည်။ အနုပညာတစ်ခု၏ ရသကို နေရာမှန်မှန် ပေးပို့တတ်ရန်သည် အနုပညာရှင်တို့၏ တာဝန်တစ်ရပ်ဟု ယူဆပါသည်။ ဤတာဝန်ကျေမှသာ ကဗျာအရသာကို ပြည့်ပြည့် ဝဝခံစားနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ကဗျာအရသာနှင့်ပတ်သက်၍ မောင်သာနိုးက ရှင်းပြ ထားပါသည်။ “အရသာဆိုသည်မှာ စကားလုံးတို့ရဲ့ အသံသွားအသံလာကနေ ဖြစ်ပေါ် လာသည့် ကဗျာရသကို ခံစားရသည့်အရသာ၊ ရှုခင်းရှုကွက်လေးများကို သာမန် ဖော်ကျူးပြရုံ ပြထားသဖြင့် အာရုံမှာ ထင်မြင်ခံစားရသည့်အရသာကို ဆိုလိုသည်။ ကဗျာ၏အရသာကို တင်းပြည့်ခံစားတတ်ရန် ကဗျာထဲက ဖော်ပြထားသော အတွေ့ အကြုံမျိုးကို တကယ်ကိုယ်တွေ့ကြုံဆုံဖူးမှသာ ခံစားနိုင်စွမ်းရှိသည်”^၁ ဟု ဖော်ပြထား ပါသည်။

အငြိမ့်နှင့်ပတ်သက်သော အတွေ့အကြုံရှိသူများအတွက် သုခမိန်လှိုင်၏ အငြိမ့်ကဗျာများသည် ကဗျာမြောက်သည်ဟု ဆိုရပါမည်။ “ကဗျာဆရာဟာ သူတို့ ဘဝ၊ သူတို့ခံစားပုံကို ကိုယ်စားပြုသီကြွေးပြသည်။ ဤနည်းဖြင့် ခေတ်ပေါ် ကဗျာဆရာများသည် ခေတ်ပေါ်ခံစားမှုကို ရေးပြသည်။ ခံစားမှုကို ဝေမျှ မပေးနိုင်

^၁ သာနိုးမောင်၊ ၁၉၉၉၊ ၁၂၂

သောကဗျာများသည် ကဗျာမမြောက်”^၁ ဟူ၍ မောင်သွေးသစ်နှင့် မောင်သာနိုး တွေ့ဆုံ မေးမြန်းခန်းတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

သုခမိန်လှိုင်သည် အငြိမ့်၏အသက်သည် ပြက်လုံးဖြစ်ကြောင်းကို “ခေတ် အငြိမ့်”^၂ တွင်-

“အငြိမ့်ရှိတယ်
မင်းသမီးက အင်ဂျလီနာဂျီလီ
လူပြက်ကြီးနှစ်ယောက်က
ဂျော့ဘုရ်နဲ့ ဘင်လာဒင်
မရယ်ရလို့
ကျွန်တော်အစောကြီးအိပ်ပျော်တယ်”

ဟူ၍ စပ်ဆိုထားပါသည်။ သုခမိန်လှိုင်သည် အငြိမ့်ကဗျာများကို ရေးသားရာတွင် ရိုးရှင်းသောစကားလုံးများကိုသာ သုံးနှုန်း၍ ပုံဖော်ထားပါသည်။ ကဗျာတွင်သုံးထား သော အညွှန်းပြုများသည် ကဗျာဖတ်သူ၏ အာရုံကို အပြောင်းအလဲဖြစ်စေခဲ့ပါသည်။ အင်ဂျလီနာဂျီလီ၊ ဂျော့ဘုရ်နှင့် ဘင်လာဒင်တို့သည် အနုပညာလောကနှင့် နိုင်ငံရေး လောက၌ ထူးခြားသူများဖြစ်ပါသည်။ ကမ္ဘာကျော်ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ပါသည်။ မတူညီ သောလောကမှ ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်များကို ကဗျာဖန်တီးသူများက ရှောင်ထွက်လိုဟန်ရှိ သည်။ ထို့ကြောင့် သုခမိန်လှိုင်၏ကဗျာ ပန်းတိုင်ကို ကဗျာဖတ်သူက အလွယ်တကူ မြင်နိုင်ပါသည်။ “လွယ်တာရဲ့နောက်ကွယ်မှာ လေးနက်မှုရှိသင့်တယ်” ဟူသော သဘောကို အငြိမ့်ကဗျာ အစီအစဉ်များ (၂၆-ပုဒ်) ဖတ်ပြီးမှသာ သိမြင်လာနိုင်ပါ သည်။ “ကဗျာဆိုတာ ကြည့်နူးမှုနဲ့စပြီး ဉာဏ်အသိမှာဆုံးရသည်” ဟူသော ရောဘတ် ဖရော့စ်၏ အဆိုအမိန့်နှင့် ကိုက်ညီမှုရှိသည်ဟု ဖော်ပြလိုပါသည်။

၃။ အငြိမ့်ကဗျာများ အစီအစဉ်ဖန်တီးသူနှင့် ခံစားသူတို့၏ ဆက်နွယ်မှု

ကဗျာတစ်ပုဒ်၏ ကဗျာအရသာ၊ ကဗျာအလှနှင့် ကဗျာကျေးဇူးကို ဖော်ထုတ် ကြည့်ရာတွင် ကဗျာခံစားသူ၏ အားထုတ်မှုသည် အထူးလိုအပ်သည်ဟုမြင်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ခေတ်ပေါ် ကဗျာများကို လေ့လာရာ၌ ခေတ်ပေါ်ကဗျာဖန်တီးသူတို့၏ တွေးထောင့်ကို စောင့်ကြည့်နိုင်ရမည်ဟု ဆိုလိုချင်ပါသည်။ ခေတ်ပေါ်ကဗျာများတွင်

^၁ ယင်း၊ ၆၅
^၂ သုခမိန်လှိုင်၊ ၂၀၁၁၊ ၁၁၀

အလျားလိုက် ပုံသဏ္ဍာန်ထက် ထောင်လိုက်ပုံသဏ္ဍာန်များ၊ အကွက်ဆန်သော အကြောင်းအရာများ၊ ဖြန့်ကြဲထားသော ဒီဇိုင်းများကို သုံး၍ ခွန်အားကောင်းသော၊ သစ်လွင်သော တွေးထောင့်များကို ထည့်သွင်း၍ ကဗျာအာနိသင်ကို ထက်မြက်စေ တတ်ကြသည်ကို အတွေ့များပါသည်။

သုခမိန်လှိုင်၏ အငြိမ့်ကဗျာများသည် အကွက်ဆန်သော သဘောထက် တွေးထောင့် သစ်လွင်မှုသဘော အားကောင်းကြောင်းကို တွေ့ရပါသည်။ အငြိမ့်ကဗျာ တစ်ပုဒ်သည် အငြိမ့်ကွက်တစ်ကွက်သာဖြစ်၍ ကဗျာဖတ်သူက ကဗျာရှင်၏အတွေးကို မြင်နိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ အငြိမ့်ကဗျာအစီအစဉ် (ကဗျာ ၂၆ပုဒ်)ကိုဖတ်ပြီး အတွေးစဉ် အမျှင်တန်းကြည့်မှသာ၊ အတွေးဂယက် လင်းလက်နိုင်မှသာ ကဗျာအလှနှင့် ကဗျာ ကျေးဇူးကို မြင်ယောင်ပြီး ခံစားလာတတ်နိုင်မည်ဟု ယူဆပါသည်။

အနုပညာရှင်၏ ပင်ကိုဆန္ဒမှာ လူ၏ တစ်ယောက်ချင်း လေ့လာသုံးသပ်မှု၊ အာရုံခံစားမှုနှင့် တွေးခေါ်မှုတို့၌ အလေးအနက်ပြုနိုင်သမျှ ပြုကာ ကျယ်ဝန်းသော သူ့ပတ်ဝန်းကျင်၊ အများ၏အကျိုး၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုံး၏ဘဝစသည်တို့နှင့် မကင်းကွာဘဲ ရှိနေစေလိုခြင်းဖြစ်ပေသည်။ အနုပညာရှင်များသည် စိတ်ကူးယဉ်နေ သောဘဝ၌ မဟုတ်ဘဲ တကယ့်လှုပ်ရှားတက်ကြွသောဘဝ၌သာ နေထိုင်လိုကြပေ သည်။ လူသည် ဖန်တီးသောဇာတ်ကောင်လောက၌သာ မဟုတ်ဘဲ တကယ့်လူ့ လောကကြီးအလယ်၌ အားမာန်နှင့်ဖန်တီးလျက် နေထိုင်လိုကြပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဆောင်ပုဒ်မှာ အနုပညာအတွက်ဘဝ မဟုတ်ဘဲ ဘဝအတွက် အနုပညာ ဖြစ်ပေ သည်ဟု ကမ္ဘာကျော်ဆိုဗီယက်ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာ ပူဒေါ့ကင်၏အဆိုအမိန့်ကို ကိုးကား ၍ ဒဂုန်တာရာက အနုပညာရှင်၏ရပ်တည်ချက်ကို တင်ပြခဲ့ပါသည်။^၁ ဤအဆိုအမိန့် အရ ကဗျာဆရာသည်လည်း အနုပညာရှင်တစ်ဦး ဖြစ်ပေသည်။ အနုပညာရှင်တစ်ဦး ဖြစ်သော ခေတ်ပေါ် ကဗျာဆရာ၏ရပ်တည်ချက်ကို စူးစမ်းရှာဖွေသင့်သည်ဟု ယူဆ၍ သုခမိန်လှိုင်၏ ခေတ်ပေါ်ကဗျာများမှ ကဗျာဆရာ၏ရပ်တည်ချက်ကို စူးစမ်းရှာဖွေ ခဲ့ပါသည်။

“ကဗျာသည် သူ့ခေတ်ကို ထင်ဟပ်ရန် ကဗျာရေးသူသည် သူ့နေထိုင်သော လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ အသံရှင်ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။”^၂ ဟူသော အဆိုအမိန့်အရ လေ့လာတင်ပြ လိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

^၁ ဘုန်းနိုင်၊ တက္ကသိုလ်၊ ၁၉၉၄၊ ၄၆။
^၂ တာရာ၊ ဒဂုန်၊ ၁၉၇၄၊ ၁၄၁။

“အနုပညာသည် အနုပညာအတွက်”၊ “အနုပညာသည်ပြည်သူ့အတွက်”၊ “အနုပညာသည် မည်သူ့အတွက် မဟုတ်”၊ “အနုပညာသည်ဘဝအတွက်” စသည့် ရုပ်တည်ချက်များဖြင့် ရုပ်တည်ခဲ့ကြသော စာပေအနုပညာရှင်များ ခေတ်အဆက်ဆက် ရှိခဲ့ကြပါသည်။ ဤစာတမ်းတွင် ခေတ်ပေါ်ကဗျာ ဆရာတစ်ဦး၏ဖန်တီးပုံကို ပေါ်လွင်စေလိုသောရည်ရွယ်ချက်ကြောင့် ဤကဏ္ဍကို တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းမျှသာ တင်ပြခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် သုခမိန်လှိုင်၏ခေတ်ပေါ် ကဗျာများသည် အဘိဓမ္မာရှိသော ကဗျာဖြစ်ပါသည်ဟု သုံးသပ်လိုပါသည်။ အဘိဓမ္မာတစ်ခုခုဖြင့် ရည်ညွှန်းနေသော ခေတ်ကို ပေါ်လွင်စေရန် ကြိုးစားပြီးဖော်ပြနေသော အနုပညာရှင်တစ်ဦးအဖြစ်ခံယူပြီး၊ ရုပ်တည်ပြီး ခေတ်ပေါ်ကဗျာများကို ဖန်တီးထားသည်ဟု ယူဆပါသည်။

သုခမိန်လှိုင်သည် သူကြုံတွေ့ရသောခေတ်တွင် အငြိမ့်သဘင်၏ အာနိသင် လျော့ပါးလာမှုကို၊ ပြောင်းလဲလာမှုကို ဖော်ပြနိုင်ခဲ့သော ခေတ်ပေါ်ကဗျာတစ်ဦး ဖြစ်သည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ သူ့ခေတ်၏အသံကို ကဗျာဖတ်သူတို့အား ကြားယောင်စေခဲ့ပါသည်။ အငြိမ့်သဘင်နှင့်ပတ်သက်သော ခေတ်ပေါ်ကဗျာများ အတွေ့ရနည်းပါသည်။ ထိုကွက်လပ်ကို သုခမိန်လှိုင်၏ အငြိမ့်ကဗျာအစီအစဉ်က ဖြည့်စွက် ဖော်ပြနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အတွေးသစ်ဖြင့် ဖန်တီးထားသော အငြိမ့်ကဗျာများသည် ကဗျာဖန်တီး သူ၏ စေတနာနှင့်ကဗျာအလှကို ပေါ်လွင်စေသည်။ ခေတ်ပေါ်ကဗျာလောကကို အလှဆင်အသက်ဝင်စေမည့် ကဗျာအရသာ ထက်မြက်သော ကဗျာများ ဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြလိုပါသည်။

ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်

ခေတ်ပေါ်(မော်ဒန်)ကဗျာဆရာ သုခမိန်လှိုင်၏ ကဗျာအတွေး၊ ကဗျာအလှနှင့် ကဗျာကျေးဇူးကို ပေါ်လွင်စေရန် အငြိမ့်ကဗျာအစီအစဉ်များကို လေ့လာတင်ပြခဲ့ပါသည်။ မြန်မာ့အငြိမ့်နှင့် ပတ်သက်၍ စေတနာသက်ရောက်ခဲ့သော ခေတ်ပေါ်ကဗျာဆရာတစ်ဦး၏ အနုပညာလက်ရာများသည် မြန်မာကဗျာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် အကျိုးပြု ကဗျာများဟု သုံးသပ်လိုပါသည်။

အငြိမ့်ပွဲတစ်ပွဲ၏ အင်္ဂါရပ်များကို ပြည့်စုံအောင် တို့ထိသွားသော ခေတ်ပေါ်ကဗျာတစ်ရပ်အတွေးစဉ်နှင့် စေတနာကို လေးစားဖွယ် တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။ “အငြိမ့်ရှိတယ်၊ ကျွန်တော် ဒီလိုကဗျာဖွဲ့တယ်၊ အများကြီး မရည်ရွယ်ပါဘူး။ နည်းနည်းပါးပါး ပျော်ရုံလောက်ပါ။ နည်းနည်းပါးပါး လွမ်းရုံလောက်ပါ။ ဒါမှ တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် ကူညီနိုင်မှာလေ” ဟူသော ကဗျာပန်းတိုင်ကို မြင်အောင် ပုံဖော်နိုင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုချင်ပါ

သည်။ ကဗျာဆရာ၏ခေတ်မှာ ထင်ရှားခဲ့သော အငြိမ့်ပညာရှင်များကို လေးစားစွာ ဖော်ပြသီကုံးထားခြင်းသည် ခေတ်ပေါ်ကဗျာဖတ်သူများနှင့် ရင်းနှီးမှုကို ဖြစ်စေပြီး ကဗျာအရသာကို ထက်မြက်စေသည်ဟု ယူဆပါသည်။ မြို့တော်ပေါ်စံ၊ ဓာတ်ဆီ၊ ဓာတ်ဆံ၊ လေဘာတီမြရင်၊ ရွာစားကြီးစိန်ဗေဒါ၊ နန်းရှေ့ ဆရာတင် စသည့် ပညာရှင် များသည် မြန်မာ့အငြိမ့်လောက၌ မှတ်တိုင်အဖြစ် ထင်ရှားစွာ ချန်ရစ်ခဲ့သူများ ဖြစ်ပါ သည်။

အငြိမ့်ပွဲအစ ကုက္ကိုလ်ပင်ထိပ်ဖျားမှ လော်စပီကာကြီးနှင့် အကျယ်ကြီးအော်ပုံ၊ ရွာလုံးကျွတ် ပွဲသွားရန် ပြင်ဆင်ထားကြပုံ၊ အငြိမ့်ပွဲဈေးတန်း၌ ကောက်ညှင်း ကျည်တောက်၊ ရေမုန့်၊ မုန့်လေပွေ၊ မိုးပျံရဟတ်၊ ဆေးမင်ကြောင်ထိုးသံတို့ကို မြင်ရ ကြားရပုံ၊ လူပြက်ကြီးများ ပြက်လုံးထုတ်ပုံ အနုပညာပါ၍ နှလုံးသားမှာ ငြိမ့်ပုံ အလယ်၊ အငြိမ့်ပြီး၍ အပျော်များကျန်ခဲ့ပုံအဆုံး ကဗျာဖတ်သူမြင်ယောင် ကြားယောင် အောင် တင်ပြနိုင်ခဲ့၍ ကဗျာကျေးဇူး ပေါ်လွင်ခဲ့သည်ဟု ထင်မြင်ပါသည်။

အငြိမ့်ပွဲ၏ အာနိသင်ကြီးမားပုံကို သုခမိန်လှိုင်က ခံစားမှုအားလုံးများသုံး၍ တင်ပြခဲ့ပါသည်။ “နုပျိုခြင်းများရှိရာ”၊ “ရယ်မောခြင်းကြွက်သားများရှိရာ”၊ “မကုန် မခန်းခွန်အားများရှိရာ”၊ “ရယ်မောစရာတွေနဲ့ တန်ဆာဆင်ရာ”၊ ဟူ၍ တင်စားထားပါ သည်။ ဆိုင်းသံပုံသံကြားရ၍ နေကောင်းစေရန် မင်းသမီးလေးလှ၍ စိတ်ချမ်းသာ စေရန် လူရွှင်တော် ရယ်ရ၍ပျော်စေရန် အငြိမ့်က စွမ်းဆောင်နိုင်ပါသည်။ ဤမြန်မာ့ အငြိမ့် ပျောက်ကွယ်သွားမှာကို စိုးရိမ်သော ခေတ်ပေါ်ဆရာတစ်ဦး၏ ကဗျာအတွေး သည် မြန်မာကဗျာများ ဆက်လက်ရှင်သန်စေရန် အာနိသင်ရှိသည်ဟု သုံးသပ်လိုပါ သည်။

သုခမိန်လှိုင်သည် အငြိမ့်ကဗျာအစီအစဉ်ကို ရေးဖွဲ့ရာတွင် ရိုးရှင်းသော စကားအသုံးအနှုန်းကို သုံးနှုန်း၍ ဖွဲ့ဆိုထားသည်။ အသံစီးဆင်းမှုသည် သွက်လက်၍ နရီစည်းဝါး မိသည်။ အသံပြေပြစ်မှုရှိပြီး နားဝင်ချို၍ အလွယ်တကူမှတ်မိစေသည်။ အငြိမ့်ပွဲတစ်ပွဲကြည့်ပြီး ကျေနပ်သွားရသကဲ့သို့ ခံစားနိုင်ပါသည်။ တွေ့ကြုံခဲ့ရသော အငြိမ့်ပွဲများကို ပြန်လည်မြင်ယောင်လာစေနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် စကားလုံးများနှင့် ကပြဖျော်ဖြေသွားခဲ့သော အငြိမ့်ကဗျာများဟု တင်စားချင်ပါသည်။

နိဂုံး

အနုပညာဖန်တီးသူနှင့် ခံစားသူတို့၏ ဘဝအတွေ့အကြုံ ကွာဟမှု နည်းသည် နှင့်အမျှ ထိုအနုပညာ၏သက်တမ်း ပိုရှည်တတ်ပါသည်။ ဂန္ထဝင်မြောက်သော ခေတ်ပေါ်ကဗျာများကို မှတ်တိုင်အဖြစ်စိုက်ထူနိုင်၍ မြန်မာ့ကဗျာလောက ရနံ့သင်းနိုင် ပါတော့မည်ဟူ၍ ယုံကြည်ပါသည်။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

စိန်ဝင်း၊ လူထု။ ၁၉၉၉။ *မော်ဒန်လက်ဖက်ရည်ပန်းကန်ထဲကမုန်တိုင်းငယ်နှင့် အခြား ဆောင်းပါးများ*။ မိုးယံစာပေ၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဇော်ဇော်အောင်၊ ၂၀၀၄။ *ဇော်ဇော်အောင်ဖတ်စာ*။ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ၊ ရန်ကုန်မြို့။

မင်းခက်ရဲ့၊ ၂၀၀၅။ *မော်ဒန်စာပေဝေဖန်ရေးနှင့်သီအိုရီ*။ ကြည်ကြည်မာစာပေ၊ ရန်ကုန်မြို့။

သာနိုး၊ မောင် ။ ၁၉၉၉ (က) *တောမှော်ရုံလမ်း*၊ အရှေ့မိုးကောင်းကင်စာပေ၊ ရန်ကုန်မြို့။

သာနိုး၊ မောင်၊ ၁၉၉၉ (ခ) *ခေတ်ပေါ်အချစ်၊ ခေတ်ပေါ်ကဗျာ*။ တော်ဝင်ပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်မြို့။

မျိုးသန့်၊ ၂၀၁၇။ *ခေတ်ပေါ်ကဗျာနှင့် စိမ်းစိုသောလမ်းကလေး*။ နှစ်ကာလများစာပေ၊ ရန်ကုန်မြို့။

တာရာ၊ ဒဂုန်။ ၁၉၇၄။ *စာလုံး၊ ဆေးစက်၊ စောင်းကြိုးနှင့်ကတ္တီပါကာလိပံ*။ တောက်တောက်ဝင်းပုံနှိပ်တိုက်၊ မန္တလေးမြို့။

တာရာ၊ ဒဂုန်။ ၂၀၀၉။ *ကဗျာဆရာ၊ ကဗျာအယူအဆနှင့် ကဗျာရေးခြင်း*။ မန်းချောင်း လရောင်စာအုပ်တိုက်၊ မန္တလေးမြို့။

သုခမိန်လှိုင်၊ ၂၀၁၄။ *ရာဇဝင်*။ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ၊ ရန်ကုန်မြို့။

အောင်မြတ်ဌေး၊ ၂၀၁၃။ *မော်ဒန်နှင့်ခေတ်ပြိုင်အနုပညာဆန်းစမ်းစစ်လေ့လာချက်များ*။ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ၊ ရန်ကုန်။

